

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 89/2025
04.03.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Татјане Вуковић, Слободана Велисављевића, Александра Степановића и Дијане Јанковић, чланова већа, са саветником Маријом Рибарић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног Алимана Нукића, због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Александра Димитријевића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Шапцу ЗК 46/23 од 10.05.2024. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1. 556/24 од 15.10.2024. године, у седници већа одржаној дана 04.03.2025. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Алимана Нукића, адвоката Александра Димитријевића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Шапцу ЗК 46/23 од 10.05.2024. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1. 556/24 од 15.10.2024. године у односу на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1), члана 438. став 1. тачка 10) и члана 439. тачка 3) Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу захтев за заштиту законитости **ОДБАЦУЈЕ**.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Шапцу ЗК 46/23 од 10.05.2024. године, окривљени Алиман Нукић оглашен је кривим да је извршио кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. става 1. у вези става 7. Кривичног законика за које је осуђен на казну затвора у трајању од 7 година и 7 месеци и изречена му је мера безбедности обавезно лечење наркомана, која ће се извршити у Заводу за извршење казне затвора или у одговарајућој здравственој или другој специјализованој установи и трајаће док постоји потреба за лечењем, али не дуже од три године, с тим да се време проведено у установи за лечење урачунава у казну затвора. Окривљеном је изречена и мера безбедности одузимање предмета ближе наведених у изреци пресуде и истом пресудом одлучено је о трошковима кривичног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1. 556/24 од 15.10.2024. године, делимично је усвојена жалба браниоца окривљеног у погледу правне квалификације кривичног дела, па је пресуда Вишег суда у Шапцу ЗК 46/23 од 10.05.2024. године преиначена, тако што је Апелациони суд у Новом Саду кривичноправне радње окривљеног Алимана Нукића, за које је првостепеном пресудом и оглашен кривим, правно квалификовао као кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. става 1. Кривичног законика, док су у осталом делу жалба браниоца окривљеног, као и жалба окривљеног Алимана Нукића, одбијене као неосноване и првостепена пресуда у непреиначеном делу је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног Алимана Нукића, адвокат Александар Димитријевић, због повреде закона у смислу члана 485. став 4. у вези члана 438. став 2. тачка 1), члана 438. став 1. тачка 7) и члана 439. тачка 2. и 3) Законика о кривичном поступку, са предлогом да Врховни суд усвоји као основан поднети захтев, правноснажне пресуде укине и списе предмета врати првостепеном суду на поновни поступак и одлучивање или да побијане пресуде преиначи, тако да окривљеног осуди за кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 7. Кривичног законика.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховном јавном тужиоцу сходно члану 488. став 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП), па је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те након оцене навода изнетих у захтеву нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног је неоснован у односу на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1), члана 438. став 1. тачка 10) и члана 439. тачка 3) Законика о кривичном поступку, док је у преосталом делу недозвољен и нема законом прописан садржај.

Бранилац окривљеног у поднетом захтеву за заштиту законитости наводи да је побијаним пресудама учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, јер се пресуде заснивају на доказима на којима се по одредбама овог законика не могу заснивати. Као незаконити доказ бранилац означава записник о претресању стана и других просторија ОКП ПУ Шабац бр. Кпп-Пов 202/21 од 21.10.2021. године и потврду о привремено одузетим предметима од 21.10.2021. године, наводећи да се незаконитост ових доказа огледа у чињеница да је наредбом судије за претходни поступак Вишег суда у Шапцу, којом је наређено претресање стана и других просторија које се налазе у Шапцу, у улици ... број ..., наређено претресање стана чији је држалац и корисник окривљени Алиман Нукић, иако је власник наведеног објекта мајка окривљеног, сведок АА, те како наредба није гласила на АА као власника објекта, већ на окривљеног, а само претресање је извршено у делу стамбеног објекта који користи искључиво мајка окривљеног, наведени докази су незаконити.

Овакви наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног од стране Врховног суда оцењени су као неосновани, а како су исти већ истицани у жалби на првостепену пресуду и као такви били предмет оцене другостепеног суда, о чему је другостепени суд дао довољне и јасне разлоге на страни 3. пасус 5 и страни 4. пасус 1 образложења пресуде, то дате разлоге и овај суд прихвата и на исте упућује у смислу члана 491. став 2. ЗКП.

Имајући у виду одлуку овог суда, а крећући се у оквиру правца и обима побијања у поднетом захтеву за заштиту законитости, одлука Врховног касационог суда Кзз 870/2021 од 03.11.2021. године (на коју се бранилац окривљеног Алимана Нукића у захтеву позива) није од утицаја на другачију одлуку суда.

Даље, у поднетом захтеву за заштиту законитости, бранилац наводи да је другостепеном пресудом окривљени оглашен кривим за кривично дело из члана 246. става 1. Кривичног законика, а супротно наводима и предлогу изнетом у жалби на првостепену пресуду, којом је указивано да се у конкретном случају ради о кривичном делу из члана 246а став 1. Кривичног законика, на који начин је повређена забрана преиначења на штету окривљеног, с обзиром да је само окривљени изјавио жалбу против првостепене пресуде. Оваквим наводима којима бранилац указује на повреду забране преиначења на штету окривљеног суштински указује на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 10) у вези члана 453. ЗКП.

Овакве наводе браниоца окривљеног Врховни суд је оценио као неосноване.

Одредбом члана 453. ЗКП, прописано је да ако је изјављена жалба само у корист окривљеног, пресуда се не сме изменити на његову штету у погледу правне квалификације кривичног дела и кривичне санкције.

Из списка предмета произлази да је окривљени Алиман Нукић оглашен кривим да је извршио кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. става 1. у вези става 7. Кривичног законика и за исто је осуђен на казну затвора у трајању од 7 година и 7 месеци. Након што су жалбе против првостепене пресуде изјавили бранилац окривљеног и окривљени лично, у којима је предложено да се првостепена пресуда преиначи, тако да се окривљени огласи кривим за кривично дело неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а став 1. Кривичног законика, другостепени суд је одлучујући о изјављеним жалбама првостепену пресуду преиначио у погледу правне квалификације и окривљеног огласио кривим за кривично дело из члана 246. став 1. Кривичног законика, остављајући кривичну санкцију као правилно утврђену.

Упоређивањем правне квалификације кривичног дела очигледно је да је окривљени Алиман Нукић побијаном другостепеном одлуком оглашен кривим за кривично дело за које је и оптужен, а за чији основни облик је и првостепеном пресудом оглашен кривим и изречена му је иста кривична санкција, а како суд није везан за правну квалификацију из оптужног акта, самим тим ни из предлога одбране изнетом током поступка, већ је везан само чланом 453. ЗКП, који је у конкретном случају испоштован, то пресуда није измењена на штету окривљеног ни у погледу правне квалификације кривичног дела за које је окривљени оглашен кривим

правноснажном пресудом, нити у погледу кривичне санкције, а супротни наводи изнети у захтеву су неосновани.

У преосталом делу поднетог захтева за заштиту законитости бранилац указује да је побијаним пресудама учињена и повреда кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП и исту образлаже наводима да је услед повреде забране преиначења на штету окривљеног погрешна и одлука кривичној санкцији, јер ако је првостепени суд квалификовао кривично дело као кривично дело из члана 246. став 7. Кривичног законика, то је морао применити и кривичну санкцију прописану за кривично дело из члана 246. став 7. Кривичног законика, а не за кривично дело из члана 246. став 1. Кривичног законика.

Овакве наводе браниоца окривљеног Врховни суд је, такође, оценио као неосноване.

Из списка предмета произлази да је окривљени правноснажно оглашен кривим да је извршио кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана из члана 246. став 1. Кривичног законика за које је прописана казна затвора од 3 до 12 година. Имајући у виду да је првостепеном пресудом окривљени осуђен на казну затвора у трајању од 7 година и 7 месеци, коју казну је као правилно изречену задржао и другостепени суд, то осудом окривљеног на казну затвора у оквиру законом прописаног распона за кривично дело које му је стављено на терет није учињена повреда закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, како се то неосновано у поднетом захтеву за заштиту законитости указује.

У преосталом делу поднетог захтева за заштиту законитости бранилац износи садржину исказа сведока АА и сведока ББ и ВВ, те даје сопствену оцену наведених исказа и извлачи закључак о незаконитости извршеног претреса стана и других просторија, на који начин указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање и повреду закона из члан 440. ЗКП.

Како одредбом члана 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени односно његов бранилац сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због повреде закона из члана 440. ЗКП, то је Врховни суд захтев за заштиту законитости у овом делу оценио као недозвољен.

Осим тога, у поднетом захтеву бранилац нумерише да је побијаним пресудама учињена повреда кривичног закона из члана 438. став 1. тачка 7) ЗКП и члана 439. тачка 2), а које представљају законом прописане разлоге за подношење овог ванредног правног лека. Међутим, како у образложењу поднетог захтева бранилац не образлаже у чему се конкретно овако нумерисане повреде огледају, то је Врховни суд оценио да у овим деловима захтев за заштиту законитости нема прописан садржај, у смислу одредбе члана 484. ЗКП, која налаже обавезу навођења у захтеву за заштиту законитости разлога за његово подношење, а што подразумева не само опредељење о којој повреди закона је реч, већ и образложење у чему се та повреда конкретно састоји,

обзиром да Врховни суд није овлашћен да по службеној дужности испитује у чему се конкретно огледа повреда закона на коју се захтевом указује.

Из напред наведених разлога, Врховни суд је у смислу одредбе члана 491. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 2) и 3) ЗКП одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар – саветник
Марија Рибарић, с.р.

Председник већа – судија
Мирољуб Томић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић